

MOSLIMSKÉ NÁBOŽENSKÉ OBCE PRO ČESKOSLOVENSKO

• Ročník 2

• Číslo 3

Zeitung der Moslemischen Religionsgemeinde für die CSR

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchèque

Redakce a administrace

Rédaction: Praha XIX., třída krále Alexandra 20.

Muharram 1357 • Březen 1938

Maulana Muhamed Ali (Lahore, Indie):

Islam, přirozené náboženství míru.

Islam se nazývá náboženství, hláсанé prorokem Mohamedem v Arabii před třinácti věky. Je to poslední z velkých světových náboženství. Jest známé na Západě pod jménem mohamedánství, které bylo utvořeno podle názvů křesťanství a buddhismu, ale které jest moslimům úplně neznámé. Podle Koranu, posvátné knihy Islamu, jest náboženství islamské stejně široké svým pojetím jako samo lidstvo. Nevzniklo jen z učení proroka Mohameda, nýbrž bylo stejně náboženstvím proroků, kteří Mohameda předcházeli.

Islam byl náboženstvím Adamovým, Noemovým, Abrahamovým, Mojžíšovým i Ježíšovým; byl vlastně náboženstvím všech Božích proroků, kteří se kdy objevili na světě. Islam jest náboženstvím každého člověka od narození podle výroku svatého proroka, který — správně řečeno — není původcem, nýbrž posledním nositelem této Božské náboženské soustavy.

Podle Koranu jest Islam přirozeným náboženstvím člověka: „Bud' pravověrným vyznavačem toho náboženství, jež Bůh ustanovil a k němuž lidi stvořil“ (Súra 30—29). A ježto se podle Koranu proroci vyskytovali u různých národů v různých staletích a náboženství každého proroka nebylo ve své pravé čistotě nic jiného než Islam, cíl jejich náboženství v pravém slova smyslu sahá tak daleko a jest tak rozlehlý jako samo lidstvo, neboť základní principy zůstávají stále stejné a věci vedlejší se mění se změnou potřeb

lidstva. Poslední období Islamu nadešlo s příchodem proroka Mohameda.

*

Název „Islam“ nebyl vynalezen jako u jiných náboženství těmi, kdo Islam hlásali. Toto jméno jest naopak výslovně dáno tomuto náboženství v Koranu, kde se praví: „Vyvolil jsem pro vás za náboženství Islam“ (5,5). A na jiném místě: „Vpravdě náboženství u Boha jest Islam“. Je to jméno významné, neboť slovo Islam naznačuje pravou podstatu náboženské soustavy, známé pod tím jménem. Jeho původní význam jest „učiniti mír“ a idea „míru“ jest převládající myšlenkou v Islamu. Moslim podle Koranu je ten, kdo učinil mír s Bohem a s člověkem, s Tvůrcem i s jeho tvory. Mír s Bohem zahrnuje úplně odevzdání do Jeho vůle, která jest zřídlem každé čistoty a dobroty, a mír s člověkem zahrnuje konání dobra bližnímu. Obě tyto myšlenky jsou krátce, ale krásně vyjádřeny v súře 2, 106; zde se praví: „Ano, ten, kdo se zcela oddá Bohu, a ten, kdo činí dobré jiným, nebude se strachovati ani rmoutíti“. V tom a jen v tom jest spása podle Koranu. A ježto jest moslim v dokonalém míru, těší se duševnímu klidu a spokojenosti (súra 16, 105). „Mír“ (salam) jest pozdravem mezi moslimy a „Mír“ bude také pozdravem těch, kdo se octnou v ráji: „A jejich pozdravem tam bude mír“ (Súra 10, 10). V ráji, který líčí Islam, nebude slyšeti jiného slova nežli „Mír, mír“, jak praví Koran: „Neuslyšíte tam slova poše-

tilého ani hříšného, leč jen pozdrav: „Mír! Pokoj!“ „Důvodce míru a bezpečnosti“ jest také jméno Boha, uvedené v Koranu (súra 59, 23) a cílem, k němuž Islam vede, jest „Dům pokoje“, jak jest řečeno v súře 10, 25: „Bůh zve do domu pokoje“. Pokoj, mír jest tedy podstatou Islamu, jest kořenem, z něhož Islam roste a přináší plody. Tak jest Islam po výtce „Náboženstvím míru.“

*

Jest hlavním příznačným rysem Islamu, že požaduje od svých vyznavačů věřiti, že všechna velká světová náboženství, jež Islam předcházela, byla zjevena Bohem. Takto Islam klade základ k míru a souladu mezi všemi vyznáními světa. Podle Koranu mají všechna náboženství Boží zjevení za společnou základnu, na níž spočívají. Vysokým posláním Islamu nebylo však pouze hlásati tuto pravdu, která dříve nebyla hlásána následkem osamocení různých národů světa mezi sebou, nýbrž i opravovati bludy, které se vloudily do různých vyznání, odloučiti pravdu od bludu, hlásati pravdy, které dříve nebyly hlásány následkem zvláštních společenských poměrů nebo primitivního stavu společenského vývoje, a co je nejdůležitější, sebrati v jedné knize pravdy, které byly obsaženy v Božím zjevení, daném tomu onomu národu za vůdce člověka, a konečně učiniti zadosť všem duchovním a mravním potřebám lidstva na dráze stáلهo pokroku.

Podle toho se mluví o Koranu jako o „kniže očištěné, v níž to, co je napsáno, jest správné“ (98, 2). A jako přirozený důsledek se prohlašuje: „Dnes jsem dokonal vaše náboženství a vyplnil jsem na vás svou milost a vyvolil jsem pro vás za náboženství Islam“ (5, 3). Islam takto od nás žádá, abychom věřili ve všechny pravdy, zjevené kterémukoli proroku kteréhokoli národa, a

abychom měli ve svrchované účtě a vážnosti všechny proroky všech národů. Toto široce pojaté naučení proroka Mohameda jest jedním z nejvýraznějších rysů islamského náboženství.

*

Jest potřebí zdůrazniti ještě jednu zvláštnost Islamu. Islam jest zcela nepochybně historickým náboženstvím a jeho zakladatel jest historickou osobností. To je fakt, který musí připustiti i nepřátelský zaujatý kritik Islamu. Každá událost ze života Prorokova může býti ověřena ve světle dějin a Koran, který jest pramenem všech duchovních i sociálních zákonů Islamu, jest — jak bylo správně poznamenáno Bosworthem Smithem — „kniha veskrze jedinečná svým původem i zachovalostí, takže nikdo nebyl nikdy s to, aby pojal vážné podezření o její podstatné pravosti.“ I Muir připouští, že „není asi na světě druhého díla, které si po dvanáct věků uchovalo tak čisté znění“, a dodává s von Hammerem, že „pokládáme Koran za stejně zaručené slovo Mohamedovo, jako jej muslimové pokládají za Slovo Boží.“ Maje knihu Božího zjevení tak bezpečně zachovalou prodlením věků jako vůdce pro své duchovní a mravní dobro a příklad tak velikého a ušlechtilého proroka, jehož rozličné životní zkušenosti poskytují nejlepší pravidla chování ve všech obdobích lidského života, jest si muslim jist, že nezavrhl žádné pravdy, která kdy byla Bohem zjevena tomu kterému národu, a že nezanedbal žádné dobré stránky, která se kdy vyskytla v životě kteréhokoli řádného člověka.

Muslim proto nejen že věří v pravdu všech Božích zjevení a uznává svatě vůdce všech národů, nýbrž také následuje všechny trvalé a věčné pravdy, v nich obsažené, a napodobuje všechny dobré lidi ve všem dobrém, s nímž se setkává v jejich životě.

Výroky Mohamedovy.

Vaše vlastní chování vás přivede k odměně nebo k trestu, jako byste k tomu byli určeni.

*

Každá lidská bytost má dvojitý sklon: jeden, který podněcuje a nabádá k dobru, a druhý, který ji podněcuje a nabádá ke zlu. Ale Boží pomoc je blízka a ten, kdo prosí o Boží přispění v boji proti špatným hnutím svého srdce, dosáhne ho.

*

Tento svět jest vězením věřícímu, ale rájem nevěřícímu.

*

Boží laskavost k Jeho tvorům jest větší než matčina k jejímu dítěti.

*

Uctívej Boha, jako bys Ho uctíval, kdybys Ho viděl; neboť nevidíš-li ty Jeho, On vidí tebe.

Chudoba jest má pýcha.

*

Jde-li mimo pohřební průvod, ať žida, křesťana či muslima, povstaňte.

*

Dávejte jísti hladovým, navštěvujte nemocné, a osvobozujte zajaté, jsou-li nespravedlivě vězněni. Podporujte každého, kdo je utlačován, ať je muslim či nemuslim.

*

Vzájemných povinností muslimů jest šestero. Potkáte-li muslima, pozdravte jej a pozve-li vás k obědu, přijměte pozvání; a když vás žádá o radu, dejte mu ji; a když kýchně a řekne: „Budiž Bůh pochválen“, řekněte: „Smiluj se Bůh nad tebou“; a je-li nemocen, navštivte ho; a když zemře, jděte mu na pohřeb.

Id ul Atha (Kurban bajram).

Den zbožnosti, vzájemnosti a obětavosti.

V minulých dnech měli jsme příležitost uvítati s radostným nadšením Kurban-bajram, den velikého náboženského a společenského významu. Důležitost a význam tohoto dne leží ve vzpomínkách, které jsou s ním spojeny: je to památka na ukončené zjevení Koranu, na hadž (pout do Mekky) a kurban (přinášení oběti). Každá z těchto významných věcí symbolicky představuje vznešené islamské myšlenky: první, zbožnost a osvícenost, druhá, vzájemnou solidaritu a třetí, obětavost k bližním.

Konec zjevení Koranu spadá ve dny Kurban-bajramu. Desátého roku po hedžře (před 1346 lety) přišel Mohamed z Mediny do Mekky, aby naposled ve svém životě vykonal velikou náboženskou povinnost, pout — hadž. To byl zároveň dvacátý třetí rok jeho šťastného působení na šíření pravé Boží víry Islamu. Tehdy již skoro celá Arabie byla v lůně této víry a hadže (pouti do Mekky) se zúčastnilo na sto tisíc moslimů. Na hlavním shromáždění na blízku Mekky, na místě zvaném Arafat, přednesl Boží vyslanec přítomným tato Boží slova:

„Dnes jsem dokonal vaše náboženství a vyplnil jsem na vás svou milost a vyvolil jsem pro vás za náboženství Islam“.

Tento verš jest z posledních slov, zjevených proroku Mohamedovi, a má se za to, že tím bylo ukončeno zjevení Koranu, jak se výslovně ve verši praví. Toto datum má veliký význam pro všechny moslimy a pro celé lidstvo. Kniha čisté víry, vysoké morálky a všech zdravých a pokrokových myšlenek, které rozptýlily temná mračna modlářství a zatemnělosti, byla tehdy v celé své velkoleposti dokončena. Jen jí se z Arabů stal řádný, silný a kulturní národ a zároveň i velmi prospěšný činitel v lidské společnosti. Obrození naučením Koranu, zahájili moslimové plnou silou kulturní práci, a to právě v době, kdy pochybně osvěty halsly ve všech končinách světa. Svou práci přejali do své ochrany kulturní Východu i Západu, rozvinuli ji, obohatili svými vlastními plody a potom ji odevzdali ostatním národům, kteří na jejich základech vybudovali dnešní civilizaci. Se zřetelem na tento svůj vliv, kterého nemohou popřít ani úhlavní nepřátelé Islamu, Koran zasluhuje obecného uznání.

Koran je nevyčerpatelný pramen a nejlepší ukazatel duchovního a hmotného pokroku i ukazatel štěstí na tomto i na onom světě. Positivní vliv předpisů koranských jeví se v životě jeho stoupců: když byli nejoddanější jeho spásonosným pokynům, byli nejšťastnějším národem po každé stránce. To nám jasně dokazují dějiny Islamu a v tom tkví význam i zřejmé potvrzení oněch Božích slov: „Zajisté tento vznešený Koran vede

nejlepším směrem“. Proto jsou moslimům dni, kdy byla tato kniha dokončena, dny duchovního veselí a radosti, které nábožně oslavují, jako oslavují ramadánským postem dny, kdy bylo prvé slovo Koranu zjeveno lidstvu.

Ve spojitosti s těmito dny jest, jak jsme již řekli, také hadž (pout do Mekky). To je základní náboženská povinnost, která se koná o tomto Bajramu, a která záleží v návštěvě Kaaby a ve výkonání všech předepsaných obřadů. Tato povinnost jest uložena těm moslimům, kteří jsou plnoletí, duševně i tělesně zdraví a jimž to majetkové poměry dovolují.

Účelem hadže jest především upřímná pobožnost (Ibadet). Koran praví: „Vezměte si od Mekkami Ibrahima (část nádvoří v Kaabě) musullu“, t. j. místo, kde budete vzývati Boha. V jiném verši se praví, že Bůh nařídil Abrahamovi a Ismajlovi, aby očistili Kaabu (kterou zbudovali) „pro ty, kdo ji pobožně obcházejí, kdo se u ní oddali modlitbě, kdo se klanějí a padají na tvář“. Zde, v arabské poušti, daleko od pozemského bohatství a hlučných měst, má člověk vhodnou příležitost věnovati se vroucí pobožnosti a duchovně se přiblížiti k věčné Dokonalosti, za níž stále tíhnou čisté duše. I to jest důvod, aby konání pouti bylo právě na takovémto místě, kde není, co by člověka k sobě vábilo kromě jediného chrámu, který, ač dosti skromný, jest nicméně plný přitažlivosti pro zbožná a citlivá srdce, neboť jest symbolem čisté víry neporušené ani stínem modloslužebnictví.

Kromě toho jest hadž projevem pravé islamské rovnosti, svornosti a bratrství. Podle islamských předpisů mají všichni poutníci (hadžiové) při konání hadže stejný oděv „ihram“ a všichni bez rozdílu postavení, povolání a společenské třídy mají stejné právo vstoupiti do Božího chrámu Kaaby. Tituly cti a vážnosti zde nic neznamenají ani nikomu nezaručují přednosti; před branou Boží milosti jsou si všichni rovni. Zde se zejména projevují koranská slova: „Moslimové jsou bratři“. Snad jen při této příležitosti a jen na tomto místě můžeme spatřiti, jak nejvyšší moslimští hodnostáři různých zemí vystupují v jednotě s ostatními lidmi. Tu se nám naskytá nejlepší příklad, jak lidé různé pleti, krve a řeči mohou býti bratry, když ve svém středu popřávají jen trochu místa lidskosti a rozvážnosti. Tu jest možno viděti, jak moslimové, Číňan a Japonec, jejichž země dnes vedou krvavou válku, bratrsky si tisknou ruku a v slzách se objímají, neboť jsou na místě, kde sobectví a hmotné zájmy tohoto světa nemají vlivu, kde čisté svědomí, čisté srdce a čistá mravnost promlouvají, kde se bratrství a

mír neuzavírá slovy a podmínkami, nýbrž upřímným citem srdce, posílněného čistou naukou Islamu.

Hadžiové různých zemí, kteří se scházejí každoročně v Mekce o tomto Bajramu, jsou zástupci svých bratří z rodných krajů na tomto slavnostním projevu všeislamské solidárnosti a bratrství.

Zde má člověk vhodnou příležitost seznámit se s jinými národy a s jejich poměry. Pomocí tohoto vzájemného seznamování jest nutno dospěti k mezinárodní solidárnosti, která je národům nezbytně potřebna. Bůh praví v Koranu: „Rozdělili jsme vás na národy a kmeny, abyste se vzájemně poznali“ (a tedy nikoli, abyste se vzájemně nenáviděli a hubili).

„Kurban“ (zabíjení oběti) jest bajramská povinnost velkého významu. Koran ji pokládá za „ustanovení Boží víry“. Přinášeje oběť, koná člověk především náboženskou povinnost. Protože se tak děje ve jménu Božím, navykáme si tak obětavosti vůbec ve jménu všech vysokých morálních ideí. Maso zabi-

tého zvířete nesní moslim sám, nýbrž se o ně dělí s ostatními, zejména s chud'asy. Koran praví: „...jezte z ní (oběti) a nakrmte ubožáka a chud'asa“. V tom jest vysloven pravý sociální účel tohoto ustanovení, které má býti příkladem a naučením obětavosti k bližnímu. Islamská mravouka pokládá takovouto obětavost za jednu z nejvyšších vlastností člověka a za mravní potřebu společnosti. Odtud onen známý princip v islamské morálce: „Nejlepší je ten, kdo činí dobro lidem, a nejhorší ten, kdo jim škodí“. Protože se dobročinnost a laskavost k bližním nomezují na určité místo, všichni zámožní moslimové mají „vykonati oběť kurbanu“ (zabíjeti dobytče) o Bajramu, i když nejsou na pouti (hadži).

Slavíce Bajram, utvrzujeme a ožívujeme všechny tyto vysoké cíle. Pokud nemůžeme dostáti všem svým povinnostem, jež jsou spojeny s Bajramem, můžeme je aspoň prožít v mysli a vzpomínce, uvažující o jejich hlubokém významu. Tak nám Bajram přinese novou sílu a nové nadšení pro práci na našem i obecném dobru.

Zprávy církevní, misijní a organizační

Muharram — nový rok 1357 po heldžě připadá letošního roku na den, 3. března.

Do minulého čísla vloudila se nám nemilá chyba, a to Id ul Atha (Kurban bayram) oznamovali jsme na pátek dne 11. února tohoto roku, ač ve skutečnosti mělo býti správně ve čtvrtek dne 10. února 1938. Jednak oběžníky a jednak notickami v denním tisku jsme chybu však opravili.

K uctění památky zesnulého presidenta Osvoboditele profesora Dra T. G. Masaryka nařídila Moslimská obec pro Československou republiku výnosem čj. 167/38 úřadům důvěrníků pro zemi Moravskoslezskou v Brně a pro zemi Slovenskou v Piešťanech, aby dne 7. března t. r. vykonána byla dova, posmrtná modlitba.

Jelikož ústředí v Praze nemá posud své vlastní modlitebny, zapůjčí mu vhodnou místnost pro tento den laskavě Pražská obec, a sice v přednáškovém sále gymnasia Elišky Krásnohorské, vchod z Vladislavovy ul. Začátek ve 12 hod. Žádá se o přesnost!

Nepoukazyjte nám laskavě peníze, ať již k jakémukoli účelu, poštovní poukázkou, neboť tím nám způsobujete zbytečné výdaje. Nemáte-li naši složenkou Poštovní spořitelny v Praze, použijte k zaslání obnosu bílanku složenkou. Naše šekové konto jest 72.168.

Velmi dobře redigovaný časopis „Novi Behar“, vycházející v Saraje-

vu, velmi rozhodným způsobem protestuje v čísle 15—16 z tohoto roku proti psaní jistého jihoslovenského listu, který zásadně používá při pojmenování moslimů názvu „mohamedáni“. Časopis „Novi Behar“ správně poukazuje na to, že již za dob bývalé monarchie Rakousko-Uherské nebylo dovoleno používati nesprávných a nelogických názvů: „mohamedán“ a „mohamedánský“, nýbrž jen správného moslim a moslimský. I u nás není možno slyšeti ani jiného názvu, než nesprávného. Naše časopisy a celý denní tisk, který se tak rád honosivá svojí vysokou úrovní, měl by si již jednou přivyknouti jmenovati všechno pravým jménem.

Na tiskový fond Moslimské náboženské obce pro Československou republiku v Praze laskavě přispěli: Egyptské královské vyslanectví v Praze Kč 50.—

JUC. Ahmed Poláček, Košice, Kč 20.—
Generál Dr. A. Hošek Kč 10.—

The Ahmadiyya Anjuman Ishaat-islam Lahore (Indie), jedna z nejagilnějších a nejúspěšnějších islamských misí, která vysílá své misionáře do celého světa a staví mešity v celém světě, zaslala nám novou zásilku theologických knih a projevila srdečný a silný zájem na osudu zdejší náboženské obce. Ahmadiyya lahorská postavila v Evropě mešity v Londýně (Woking), v Berlíně a v Holandsku. Vydává v Evropě theologické revue anglicky, německy a holandsky. Dříve již vydala anglický překlad Koranu, kte-

rý jest moslimskými theology považován za nejzdařilejší překlad Koranu vůbec. V těchto dnech dotiskuje se i překlad německý, nákladem mise Ahmadiyye v Berlíně. Jsme díky Bohu, Pánu světu, opětně bliže svému prozatímnímu cíli. postavití mešitu v Praze.

Jeho Veličenstvo králi Albánie Ahmedu Zogovi I. při příležitosti jeho zasnub byl zaslán blahopřejný telegram.

Arabské originály Koranu, egyptské vydání, za Kč 75.— zašle redakce tohoto listu.

České překlady Koranu v původní vazbě za Kč 90.— zašle redakce tohoto listu.

Prosíme za laskavé strpení některé z našich odběratelů, kteří si objednali český překlad Koranu, neboť tento jest právě u kniháře a bude rozeslán objednatelům v nejbližších dnech.

Náš abonent František Benda, prodej veškerých časopisů a novin, Nová Bystřice u Jindřichova Hradce, nabízí předplatné pro veškeré noviny, časopisy a revue Orientu za původní ceny. Taktéž objedná všechny publikace, spisy a knihy, vyšlé v kterékoliv orientální zemi, za původní ceny a poštovné.

V Praze, dne 3. března 1938. Majitel a vydavatel: El Itihad el Islami, Moslimská náboženská obec pro Československo, ústředí v Praze XIX., třída kr. Alexandra 20. Zodpovědný redaktor H. Mohamed Abdallah Brikcius. Vychází měsíčně. Předplatné Kč 10.— ročně. Používání novinových známek povoleno výnosem Řed. pošt a telegrafů v Praze č. j. 75.860/IIIa-37 ze dne 22. dubna 1937 a č. 9154/VII. ze dne 24. ledna 1935. Dohlédací poštovní úřad Praha 47. — Tiskne A. Fišer, Strašnice 289.